

## Antropologiczne i kulturowe wymiary języka

Lublin 23-24 września 2024 r.

## 23 WRZEŚNIA, PONIEDZIAŁEK

8.15–9.00 Rejestracja Uczestników Zjazdu PTJ (Hol Wydziału Filologicznego UMCS, pl. M. Curie-Skłodowskiej 4a)

9.00–9.30 Uroczyste otwarcie Zjazdu PTJ (Mała Aula im. prof. dr. hab. Leona Kaczmarska, Wydział Filologiczny UMCS, parter)

9.30-10.50 Obrady plenarne (Mała Aula im. prof. dr. hab. Leona Kaczmarska, Wydział Filologiczny UMCS, parter)

9.30–10.00 Anna Pajdzińska: *Lingwistyka antropologiczno-kulturowa ex nihilo?* 10.00–10.10 Dyskusja10.10–10.40 Ryszard Tokarski: *Spotkania metodologii w opisach semantyki kulturowej* 10.40–10.50 Dyskusja

10:50 Walne Zgromadzenie członków PTJ – I termin (Mała Aula im. prof. dr. hab. Leona Kaczmarska, Wydział Filologiczny UMCS)

11.00–12.00 Obrady w sekcjach (referat 20 min., dyskusja po wszystkich wystąpieniach):

Sekcja A (s. 9, Wydział Filologiczny UMCS, parter)	Sekcja B (s. 17, Wydział Filologiczny UMCS, parter)	Sekcja C (s. 18, Wydział Filologiczny UMCS, parter)	Sekcja D (s. 19, Wydział Filologiczny UMCS, parter)	Sekcja E (s. 237, Wydział Filologiczny UMCS, II piętro)	Sekcja F (s. 201, Wydział Filologiczny UMCS, II piętro)
Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska: <i>Polska etnolingwistyka kognitywna – paradygmat i tożsamość dyscypliny</i> Joanna Szadura: <i>Kolonizacja czasu i kolonizacja czasu w aspekcie walki o władzę. Perspektywa lingwistyczna</i>	Tomasz Mika: <i>Na manowce i na skrótach. Lingwistyka historyczna bez kontekstu kulturowego?</i> Mariusz Leńczak: <i>Warsztat leksykografa staropolskiego – kontekst tekstowy i kontekst kulturowy</i>	Jolanta Panasiuk: <i>Jak język ucztowicze? Zaburzenia mowy w świetle filo- i ontogenezy człowieka</i> Tomasz Woźniak: <i>Trzy wymiary znaku językowego i trzy typy schizofazji</i>	Henryk Kardela: <i>Kultura jako ekwilibrum i ekspozycja w świetle semantyki kognitywnej</i> Przemysław Łozowski: <i>Ego-, etno-, antropo- i trzech poziomach kulturowych uwarunkowań języka</i>	Jolanta Szpyra-Kozłowska: <i>Czy kobiety są bardziej godałtwe od mężczyzn? Stereotyp kobiecej rozmowności w świetle badań empirycznych</i> Marcin Zabawa: <i>Ona i on w Wielkim słowniku języka polskiego PAN</i>	Jacek Bąkowski: <i>Badania korpusowe i wektory słów jako źródła wiedzy etnolingwistycznej i kulturoznawczej</i> Wojciech Łukasik: <i>Topic modelling a obraz społeczeństwa w powieści młodopolskiej</i>

12.00–12.30 Przerwa na kawę

12.30–13.30 Walne Zgromadzenie członków PTJ – II termin (Mała Aula im. prof. dr. hab. Leona Kaczmarska, Wydział Filologiczny UMCS)

14.00–15.00 Obiad (Restauracja Bazylia, Wydział Filologiczny UMCS, poziom -1)

15.00–16.15 Obrady w sekcjach (referat 20 min., dyskusja po wszystkich wystąpieniach):

Sekcja A (s. 9, Wydział Filologiczny UMCS, parter)	Sekcja B (s. 17, Wydział Filologiczny UMCS, parter)	Sekcja C (s. 18, Wydział Filologiczny UMCS, parter)	Sekcja D (s. 19, Wydział Filologiczny UMCS, parter)	Sekcja E (s. 237, Wydział Filologiczny UMCS, II piętro)	Sekcja F (s. 201, Wydział Filologiczny UMCS, II piętro)
Anna Kozłowska: <i>Struktura tematyczno-rematyczna jako komponent tekstowego obrazu świata</i> Piotr Wyrosiak: <i>Konstrukcje bezosobowe z formami -ne/-te imiesłowu biernego w polszczyźnie medialnych społecznościach: wartościowanie codziennego doświadczenia</i> Barbara Zebrowska-Mazur: <i>Kto nie ma córki, ten nie ma dzieci – językowy stereotyp córki</i>	Dorota Rojszack-Robińska: <i>Wpływ liturgii na teksty staropolskich apokryfów</i> Wiktor Pkitt: <i>Współczesna angielszczyzna liturgiczna w świetle antropologicznej teorii rytuału</i> Michał Szczepiec: <i>Aksjologiczne pozycjonowanie CZŁOWIEKA w listach pasterskich Episkopatu Polski w XXI wieku</i>	Arkadiusz Jabłoński: <i>Antropologiczne i kulturowe cechy zapożyczonych grafii. Singramy a opisy właściwości morfologicznych japońskiego</i> Anna Godzich: <i>Perspektywa etnolingwistyczna w językoznawstwie: italianizm: o wydobyciu włoskich kulturów</i> Katarzyna Wojan: <i>Fiński antropomastykon – od wyobrażeń relikwiotowych do nowej kultury nazwicznej</i>	Aleksander Kikiewicz, Aigerim Akasheva: <i>O specyfice etniczno-kulturowej nazw kolorów: pol. brązowy – kaz. komyr</i> Agnieszka Piela: <i>O chronologicznie nacechowanych ukrainizmach w polszczyźnie</i> Artur Bracki: <i>Język jako wyznacznik kodu antropologicznego i kulturowego – ukraińskie dylematy z czasów wojny i sprzed wojny</i>	Rafał L. Górski: <i>Ten referat będzie jasny jak słońce, choć nudny jak flaki z olejem. O ciągach typu przymiotnik + jak + rzeczownik</i> Tadeusz Lewaszkiewicz: <i>Czasowniki od nazw zwierząt typu młpować, indyczyć się, oszkapić, zasepić się w historii języka polskiego</i> Paulina Polak: <i>Mordeczko! Robaczki! Zdrobienia w języku polskim jako wyraz kultury kolektywistycznej</i>	Elżbieta Chranowska-Kluczevska: <i>Tekst werbalny w architekturze – zaaranżowanie tekstu językowego w tekście przestrzenno-wizualnym</i> Anita Jagun, Zuzanna Boguśka: <i>Humanizacja w tekstach sztucznej inteligencji</i> Hanna Makurat-Szużik: <i>Dehumanizacja języka w pracach dyplomatycznych pisanych za pomocą generatywnej sztucznej inteligencji</i>

16.15–16.45 Przerwa na kawę

16.45-17.25 Obrady plenarne (Mała Aula im. prof. dr. hab. Leona Kaczmarska, Wydział Filologiczny UMCS)

16.45–17.15 Nico Nassenstein i Svenja Völkel: *Language and culture shaping each other – examples from Africa and Oceania*

17.15–17.25 Dyskusja

17.30–18.20 Obrady w sekcjach (referat 20 min., dyskusja po wszystkich wystąpieniach):

Sekcja A (s. 9, Wydział Filologiczny UMCS, parter)	Sekcja B (s. 17, Wydział Filologiczny UMCS, parter)	Sekcja C (s. 18, Wydział Filologiczny UMCS, parter)	Sekcja D (s. 19, Wydział Filologiczny UMCS, parter)	Sekcja E (s. 237, Wydział Filologiczny UMCS, II piętro)	Sekcja F (s. 201, Wydział Filologiczny UMCS, II piętro)
Małgorzata Majkowska: <i>Interface to interface – o komunikacji zapośredniczonej na Facebooku</i> Piotr Wyrosiak: <i>Konstrukcje bezosobowe z formami -ne/-te imiesłowu biernego w polszczyźnie medialnych społecznościach: wartościowanie codziennego doświadczenia</i>	Sara Akram: <i>Podmiot jako kategoria językowo-kulturowa. Przegląd badań</i> Celina Heliasz-Nowosielska: <i>Wpływ wiedzy o interakcjach międzykulturowych na kształt relacji z dziełami komunikacyjnymi. Wnioski z analizy danych zgromadzonych w Korpusie Narracji o Komunikacji</i>	Marek Biszczyński: <i>Analiza i przekład dawnych niemieckich tekstów epitafiarnych w perspektywie antropologicznej i etnolingwistycznej</i> Janusz Stopyra: <i>„Zasada sensownego słowa” wg W. Moltcha (1999) i próba jej zastosowania na materiale języka niemieckiego i polskiego</i>	Joanna Jabłońska-Hood: <i>O społeczno-kulturowym wymiarze językowych aspektów humoru angielskiego</i> Leszek Szymański: <i>Językowo-kulturowy obraz miasta uniwersyteckiego na południu Stanów Zjednoczonych zawarty w wypowiedziach jego mieszkańców</i>	Rafał Mazur: <i>Obraz wojny rosyjsko-ukraińskiej w tweetach polskich partii politycznych – analiza ilościowo-jakościowa</i> Sylvia Gierczak-Miszczuk: <i>Koncept SZACUNEK w świetle danych prasowych („Gość Niedzielny”, „Tygodnik Powszechny”, „Gazeta Wyborcza”, „Gazeta Polska” z lat 2011–2023)</i>	Jadwiga Waniakowa: <i>Sacrum i profanum w polskich gwarowych nazwach roślin jako przejaw dwulegionowości skojarzeń kulturowych</i> Agnieszka Mierzwińska-Hajnos: <i>Antroponomia (niżnego Podhala: analiza wybranych nazwisk i przydomków w ujęciu kognitywnym</i>

19.00 Koncert skrzypcowy: Sonata g-moll op. 1 nr 10 Giuseppe Tartiniego w wykonaniu Marty Magdaleny Lelek, przy akompaniamencie Tomasza Krawczyka (Sala Chóralna, „Trójka” UMCS, ul. Langiewicza 16)

19.30-22.00 Uroczysta kolacja (Sala Bankietowa, „Trójka” UMCS, ul. Langiewicza 16)

## 24 WRZEŚNIA, WTOREK

8.00 Msza św. w intencji zmarłych członków PTJ (Kościół Akademicki KUL, ul. I. Radziszewskiego 7)

9.00–10.45 Obrady w sekcjach (referat 20 min., dyskusja po wszystkich wystąpieniach):

Sekcja A, Centrum Transferu Wiedzy KUL, CTW-202 (II piętro)	Sekcja B, Centrum Transferu Wiedzy KUL, CTW-203 (II piętro)	Sekcja C, Centrum Transferu Wiedzy KUL, CTW-204 (II piętro)	Sekcja D, Centrum Transferu Wiedzy KUL, CTW-216 (II piętro)	Sekcja E, Centrum Transferu Wiedzy KUL, CTW-220 (II piętro)
Olga Kielak: <i>Granica między człowiekiem i rośliną (krzewem) w polszczyźnie</i> Katarzyna Sobolewska: <i>Antropocentryzm w kwestionariach gwarowych</i> Piotr Bartelik: <i>Kongruentna leksykalizacja jako jeden z podstawowych procesów przekładania kodów (code switching) na przykładach języka kaszubskiego</i> Ewelina Grzeńkiewicz: <i>Rodzaje dróg i wyrazów je oznaczających w gwarach mazurskich, warmińskich i ostródzkich</i>	Dorota Piekarczyk: <i>O wyobrażeniu wyobraźni</i> Elwira Bolek: <i>Obraz pocieszenia w języku polskim</i> Marta Nowosad-Bakalarczyk: <i>Nienawiść i zawiść w polszczyźnie w perspektywie etnolingwistycznej</i> Mirosława Hordy: <i>Konceptualizacja mądrości w badaniu autonarracyjnym</i>	Edyta Manasterska-Wiącek: <i>O niektórych konsekwencjach różnicowości między rodzajem gramatycznym a naturalnym. Przypadek Myszki Miki</i> Elżbieta Mańczak-Wohlfeld, Agnieszka Cierpich-Kozielec: <i>Anglicyzmy w najnowszej polszczyźnie – moda językowa czy potrzeba nazwicznej?</i> Ewa Rudnicka: <i>Dostrzeżenie i kodyfikacja różnych typów błędów językowych w kategoriach psycholingwistycznych i kulturowych na przykładzie dawnych słowników błędów i współczesnych normatywnych źródeł internetowych</i>	Renata Przybylska: <i>Przestzeń w języku polskim – próba podsumowania</i> Monika Łaszczkiewicz: <i>Na krańcach mentalnej mapy świata. Dżicy w polskiej kulturze ludowej</i> Kazimierz A. Sroka: <i>Antropologia, etnografia, językoznawstwo. Wpływ Bronisława Malinowskiego na kontekstualną teorię znaczenia autorstwa brytyjskiego językoznawcy, Johna R. Firtha</i> Jerzy Sierociuk: <i>Co struktura oralnej twórczości słownej mówi o historii cywilizacji?</i>	Tomasz Korpyś: <i>Norwidowskie „kwalifikatory stylistyczne”. Z badań nad świadomością metajęzykową poety</i> Ventura Salazar-García, Małgorzata Halańdowicz-Grzelak: <i>Przeżyczenie hermeneutyka pojęcia MIŁOSIĘDZIE w wątku La Lanzada „przebiecie wstępną” w andaluzyjskiej saucie</i> Dagmara Świerkowska-Kobus: <i>O czym (nie) mówią nam słamerzy? O multimodalności tekstu slamskiego</i> Jarosław Pacuła: <i>Żargon XIX-wiecznych szulerów (na podstawie „Małych tajemnic Warszawy” Kanuta R. Rusieckiego z 1844 r.)</i>

10.45-11.15 Przerwa na kawę

11.15-13.15 Wykłady plenarne (Centrum Transferu Wiedzy KUL, CTW-408, III piętro)

11.15-11.45 Anna Wileczek: *Czy wirale (de)humanizują język?* 11.45-11.55 Dyskusja11.55-12.25 Ewa Konefał: *O antropocentryzmie w badaniach nad przekładem* 12.25-12.35 Dyskusja12.35-13.05 Henryk Duda: *Bóg jest w zagadce języka? Literacka antropologia języka a lingwistyka* 13.05-13.15 Dyskusja

13.15-14.00 Zamknięcie Zjazdu

14.00 Obiad (Kuluary Smaków, ul. Akademicka 2)

15.00 Wycieczka „Literacki Lublin”

## Organizatorzy:

Instytut Językoznawstwa i Uroczystości Wydział Filologiczny Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

Instytut Językoznawstwa Wydział Nauk Humanistycznych Katedra Filologii Katedra Filologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

Towarzystwo Naukowe

Polskie Towarzystwo Językoznawcze

## Patronat honorowy:

JM Rektor UMCS

Prezydent Miasta Lublin

JM Rektor KUL

## Partner:

Lubelskie

## W ramach obchodów 80-lecia UMCS:

## Patronat medialny:

akcent

